

بررسی اقتصادی استفاده از خطی‌کارهای دیم مطالعه موردی دیمزارهای منطقه بوگان

۲

دکتر جواد ترگمانی

۱

محمود حاجی رحیمی

استفاده از خطی‌کارهای دیم که به چیزل سیدر معروف هستند هم اکنون در دیمزارهای وسیع آذربایجان غربی به عنوان یک تکنولوژی جدید رایج شده است. از چند سال پیش این روند تغییر تکنولوژی تسریع شده و اگر این روند ادامه داشته باشد احتمالاً در آینده همه‌گیر خواهد شد. از نظر زراعی، با توجه به مزایایی از قبیل پخش یکنواخت بذر و عمق یکسان آن، اثرات مفید خطی‌کارها تقریباً روشن است، اما از نظر اقتصادی به این سادگی نمی‌توان قضاوت کرد. نخست آنکه در حال حاضر هزینه استفاده از خطی‌کارها بطور نسبی زیاد است و دیگر اینکه چون این تکنولوژی گاراندوز است، ممکن است اثرات نامطلوبی بر اشتغال نیروی کار کشاورزی داشته باشد.

در این مطالعه، استفاده از خطی‌کارها در کاشت گندم دیم با روش دست‌پاش مقایسه و مورد ارزیابی قرار گرفته است. داده‌های مورد نیاز از طریق مصاحبه حضوری و تکمیل پرسشنامه بدست آمده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش مقایسه میانگینها و برآورد تابع تولید استفاده شده است.

نتایج مطالعه نشان داد که استفاده از خطی‌کارها بطور معنی‌داری باعث افزایش عملکرد در هکتار شده اما اثر معنی‌داری بر افزایش سود ناخالص در هکتار نداشته است. در مورد استفاده از نیروی کار، استفاده از خطی‌کارها اثر منفی و معنی‌داری داشته اما با توجه به غیر دستمزدی بودن اکثر نیروی کار مورد استفاده، اثرات منفی واقعی چشمگیر نیست.

۱- کارشناس ارشد اقتصاد کشاورزی

۲- عضو هیئت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز